

ЧЕРКАСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Богдана Хмельницького

Науково-дослідний
інститут селянства
та вивчення аграрної
історії

Інститут історії України
НАН України

ГОЛОДОМОР - ГЕНОЦИД 1932 - 1933 РР. В УКРАЇНІ: ПАМ'ЯТАЄМО, ВШАНОВУЄМО

*круглий стіл із міжнародною
участю*

до 90-роковин

9 листопада 2023
13.00

Черкаси 2023

ОРГАНІЗАТОРИ:
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СЕЛЯНСТВА
ТА ВИВЧЕННЯ АГРАРНОЇ ІСТОРІЇ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЗАРУБІЖНИЙ ПАРТНЕР:
УНІВЕРСИТЕТ МАТЕЯ БЕЛА (СЛОВАЧЧИНА)

УКРАЇНСЬКІ ПАРТНЕРИ:
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ТА ОСВІТНІЙ ЦЕНТР ВИВЧЕННЯ
ГОЛОДОМОРУ (HREC IN UKRAINE)
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА «ЕНЦИКЛОПЕДИЧНЕ
ВИДАВНИЦТВО»
НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІСТОРИКІВ-АГРАРНИКІВ
ОСЕРЕДОК НТШ У ЧЕРКАСАХ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

ПОЧАТОК РОБОТИ:

**9 ЛИСТОПАДА 2023 Р. О 13.00. У КОНФЕРЕНЦ ЗАЛІ
ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЛІНК ДЛЯ ДОЄДНАННЯ:

[HTTPS://MEET.GOOGLE.COM/XVK-UZUF-GXE](https://meet.google.com/xvk-uzuf-gxe)

**ЩОБ ПРИЄДНАТИСЯ З ТЕЛЕФОНУ, НАБЕРІТЬ НОМЕР
+1 405-578-4976 І ВВЕДІТЬ PIN-КОД 644 871 706#**

МОДЕРАТОР:

**ДОКТОР ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
КОРНОВЕНКО СЕРГІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ**

РЕГЛАМЕНТ ВИСТУПІВ:

**ВСТУПНЕ СЛОВО: 7-10 ХВИЛИН
ВИСТУП НА ЗАСІДАННІ: 15-20 ХВИЛИН**

ВІДКРИТТЯ «КРУГЛОГО СТОЛУ»

ЧЕРЕВКО ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ
РЕКТОР ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ШАМРАЙ ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ЧЕРКАСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ДУШЕЙКО ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ
ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА АСОЦІАЦІЇ «НЕЗАЛЕЖНЕ ОБ'ЄДНАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
ЧОРНОБАЇВСЬКОГО РАЙОНУ», ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА
БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ ІМЕНІ І.М. ПІДДУБНОГО, ЧЛЕН
НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ГАСИДЖАК ЛЕСЯ ІВАНІВНА
ДИРЕКТОРКА НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ
ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ

ЗЕМЗЮЛІНА НАТАЛІЯ ІВАНІВНА
ДИРЕКТОРКА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ІСТОРІЇ І ФІЛОСОФІЇ
ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

МОРОЗОВ АНАТОЛІЙ ГЕОРГІЙОВИЧ
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ АРХЕОЛОГІЇ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ
ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, ГОЛОВА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІСТОРИКІВ-АГРАРНИКІВ

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД 1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ: ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ВИЗНАННЯ

Д. І. Н., ПРОФ., ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АСОЦІАЦІЇ
ДОСЛІДНИКІВ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ УКРАЇНЦІВ

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ МАРОЧКО:

*«ДИПЛОМАТІЯ ЗАМОВЧУВАННЯ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ
1932 – 1933 РР.: ЧОМУ ЗАХІД МОВЧАВ?»*

Д. І. Н., ПРОФ., ГОЛОВНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК ІНСТИТУТУ
ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

РУСЛАН ЯКОВИЧ ПИРІГ:

*«ПРОРИВ ТАБУ ТОТАЛІТАРНОЇ ДОБИ: ДО ІСТОРІЇ ВИДАННЯ ПЕРШОГО
В УКРАЇНІ ЗБІРНИКА ДОКУМЕНТІВ ПРО ГОЛОД 1932-1933 РОКІВ»*

Д. І. Н., ПРОФ., В.О. ГОЛОВНОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИКА
ВІДДІЛУ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ 20-30-Х РР. ХХ СТ. ІНСТИТУТУ ІСТОРІЇ
УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

СТАНІСЛАВ ВЛАДИСЛАВОВИЧ КУЛЬЧИЦЬКИЙ:

*«ЧИ ВИЗНАЄ СВІТ ГОЛОДОМОР ГЕНОЦИДОМ В УМОВАХ
ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ?»*

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД 1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ: СУЧАСНА ЗАРУБІЖНА ТА ВІТЧИЗНЯНА ІСТОРИОГРАФІЯ

Д. І. Н., ПРОФ. ПРОФ. КАФЕДРИ ІСТОРІЇ ФІЛОСОФСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТУ УНІВЕРСИТЕТУ МАТЕЯ БЕЛА У БАНСЬКІЙ БИСТРИЦІ
(СЛОВАЧЧИНА)

МІХАЛ ШМІГЕЛЬ:

«ГОЛОДОМОР У ЧЕСЬКІЙ ТА СЛОВАЦЬКІЙ ІСТОРИОГРАФІЇ»

Д. І. Н., ПРОФ., ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ЧЕРКАСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ВІТАЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ МАСНЕНКО:

***«ПЕРША НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ У ЧЕРКАСАХ З ДОСЛІДЖЕННЯ
ПРОБЛЕМИ ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 РР.: ПОГЛЯД ІЗ СЬОГОДЕННЯ»***

Д. І. Н., ПРОФ. КАФЕДРИ ІСТОРІЇ ТА ПРАВА, ПРОРЕКТОР З
ГУМАНІТАРНО-ВИХОВНИХ ПИТАНЬ ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ГОЛОВА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

ВАЛЕНТИН МИКОЛАЙОВИЧ ЛАЗУРЕНКО:

***«ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД 1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ У ДОСЛІДЖЕННЯХ
КРАЄЗНАВЦІВ ЧЕРКАЩИНИ: НОВІТНЯ ІСТОРИОГРАФІЯ»***

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД 1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ І РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА

Д. І. Н., ПРОФ., ПРОВІДНА НАУКОВА СПІВРОБІТНИЦЯ ІНСТИТУТУ
ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ, ДИРЕКТОРКА УКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ТА ОСВІТНЬОГО ЦЕНТРУ ВИВЧЕННЯ
ГОЛОДОМОРУ (HREC IN UKRAINE)

ЛЮДМИЛА ВОЛОДИМИРІВНА ГРИНЕВИЧ:

«ІЖА ЯК ЗБРОЯ У СУЧАСНІЙ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ»

Д. І. Н., ПРОФ. КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ

СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА МАРКОВА:

***«МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ
1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ: РЕМІНІСЦЕНЦІЇ УКРАЇНЦІВ НА
ЛЮДИНОНЕНАВИСНИЦЬКУ ІДЕОЛОГІЮ КРЕМЛЯ»***

НОВІТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ З ІСТОРІЇ ГОЛОДОМОРУ– ГЕНОЦИДУ 1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ

Д. І. Н., ПРОФ., ДИРЕКТОРКА ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ
УСТАНОВИ «ЕНЦИКЛОПЕДИЧНЕ ВИДАВНИЦТВО»

**КИРИДОН АЛЛА МИКОЛАЇВНА:
«ЦЕРКВА В РОКИ ГОЛОДОМОРУ»**

Д. І. Н., ПРОФ., ЗАВІДУВАЧ ВІДДІЛУ ДОСЛІДЖЕНЬ
ГОЛОДОМОРУ ТА МАСОВИХ ШТУЧНИХ ГОЛОДІВ
НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ГОЛОДОМОРУ–ГЕНОЦИДУ

**БІЛИЙ ДМИТРО ДМИТРОВИЧ:
«ЧИ БУВ ОСТАТОЧНО ЗНИЩЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РУХ НА КУБАНІ
ПІД ЧАС ГОЛОДОМОРУ 1932–33 РР.?»**

СТ. Н. С. КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБЛАСНОГО КРАЄЗНАВЧОГО
МУЗЕЮ

**МІЛЮТІН СЕРГІЙ ЮРІЙОВИЧ:
«КОРУПЦІЯ ТА ЗЛОВЖИВАННЯ ПАРТІЙНО–ГОСПОДАРСЬКОЇ
ВЕРХІВКИ ЗНАМ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ ПІД ЧАС ГОЛОДОМОРУ»**

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВОГО ВИДАННЯ

Д. І. Н., ДОЦ. КАФЕДРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ПРАВОЗНАВСТВА,
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
ПРОВІДНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ
ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ

НАТАЛІЯ РАДОМИРІВНА РОМАНЕЦЬ:

***«МЕХАНІЗМИ ТВОРЕННЯ ГОЛОДОМОРУ: ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬНІ
КАМПАНІЇ 1931-1933 РР. НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ:
ЗБІРНИК ДОКУМЕНТІВ ТА МАТЕРІАЛІВ»***

ПАМ'ЯТАЄМО, ВШАНОВУЄМО